

FIȘA DISCIPLINEI***Etică și comunicare medicală***

Anul universitar 2025

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA BABES-BOLYAI
1.2. Facultatea	ISTORIE SI FILOSOFIE
1.3. Departamentul	DEPARTAMENTUL DE FILOSOFIE
1.4. Domeniul de studii	FILOSOFIE
1.5. Ciclul de studii	MASTERAT
1.6. Programul de studii / Calificarea	FILOSOFIE, CULTURĂ, COMUNICARE / MASTER IN FILOSOFIE
1.7. Forma de învățământ	ZI

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Etică și comunicare medicală					Codul disciplinei	HMR2205
2.2. Titularul activităților de curs			Alina Noveanu					
2.3. Titularul activităților de seminar			Alina Noveanu					
2.4. Anul de studiu	2	2.5. Semestrul	4	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7. Regimul disciplinei	Opțional	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					40
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					40
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat (consiliere profesională)					5
Examinări					4
Alte activități					10
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				119	
3.8. Total ore pe semestru				175	
3.9. Numărul de credite				7	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	nu e cazul
4.2. de competențe	Este recomandată o bună cunoaștere a cel puțin unei limbi de circulație internațională

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Prezența la orele de curs nu este obligatorie.
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Activitatea la seminar este obligatorie. Se va consulta reader-ul online (MS Teams)

6.1. Competențele specifice acumulate¹

Competențe profesionale/esențiale	Studenta/ul cunoaște problemele specifice disciplinei conform materiei studiate la curs și la seminar (Tipurile de baza ale argumentarii etice, etica deontologica, modelul consecventalist etc.) În contextul însușirii limbajului specific, se va forma competența de a dialoga și de a dezbate problemele concrete ridicate de practica și implicațiile etice ale cercetării medicale.
Competențe transversale	Aprofundarea metodelor fenomenologice și descrierea variatelor raporturi ale individului cu comunitatea, a aspectelor legate de normativitate și normare; efectele pe plan bio-psiho-social ale normării.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Familiarizarea cu problemele fundamentale ale eticii medicale (relația medic-pacient, consimțământul informat, cercetarea asupra omului, etica în psihiatrie și psihoterapie).
7.2 Obiectivele specifice	Cunoașterea unor probleme și texte de referință (World Medical Association, Declarația de la Geneva, Declarația de la Helsinki etc.)

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Curs introductiv. Probleme fundamentale ale eticii	prelegere, expunere, referate individuale și în echipă	Metodele se vor folosi alternativ și în mod adecvat în funcție de tematica abordată
Jurământul lui Hipocrate		
Declarația de la Geneva (World Medical Association)		
Aspecte ale relației medic-pacient.		
Convenția Europeană pentru protecția drepturilor omului și a demnității ființei umane față de aplicațiile biologiei și medicinei		
Cercetarea omului. Declarația de la Helsinki		

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

Etica in pshiatrie si psihoterapie. Probleme generale		
Pretentii de rationalitate si atitudine moralizatoare în contextul maladiilor psihice. Michel Foucault si abordarea filosofica a »Istoriei nebuniei«		
Spitalizare, normare (2) Michel Foucault, »Puterea psihiatrica«		
Conceptul de moarte clinică, criterii		
Problema eutanasiei, studiu de caz		
Transplantul, probleme etice, reglementări		
Genetica, medicina reproductiva, aspecte etice		
Comunicare medicală, adevăr si informare		
Bibliografie		
Urban Wiesing, <i>Ethik in der Medizin</i> , ein Studienbuch, Stuttgart 2008		
Moritz Schlick, <i>Fragen der Ethik</i> , Suhrkamp Verlag 1984		
Annemarie Pieper, <i>Einführung in die Ethik</i> , A. Francke Verlag Tübingen- Basel UTB, 2003		
Peter Singer, <i>Practical Ethics</i> , Cambridge University Press, 1987		
Bernard Williams, <i>Ethics and the Limits of Philosophy</i> , London 1985		
Hans Jonas, <i>Technik, Medizin und Ethik – Praxis des Prinzips Verantwortung</i> , Frankfurt 1987		
Monica Heintz, <i>Etica muncii la romanii de azi</i> , Ed. Curtea Veche 2005		
Michel Foucault <i>Puterea psihiatrica</i> , Idea, 2012		
Michel Foucault, <i>Istoria nebuniei in epoca clasică</i> , Humanitas, 2005		
Bernard Williams, <i>Ethics and the Limits of Philosophy</i> , London 1985		
Peter Richards, <i>Ethics and education</i> , London George Allen & Unwin Ltd. 1969		
Roderick Nash, <i>The rights of nature: a history of environmental ethics</i> , University of Wisconsin Press, 1989		
Max Weber, <i>Wissenschaft als Beruf</i> , Stuttgart 1995		
Max Weber, <i>Etica protestantă și spiritul capitalismului</i> , Humanitas 2003		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	
Fundamentele eticii (Aristotel) Etica deontologică (Kant), etica consecventialista (Mill)	Lectura pe text, organizarea de dezbateri cu privire la exemplele expuse	
Antic si modern in Corpus Hippocraticum. Discutie		
Ce presupune practica medicinei, statutul si obligatiile exercitarii profesiei medicale.		
Patru aspecte ale relatiei medic-pacient dupa E.J- L.L Emanuel		
Experimente asupra omului, istoric, aspecte si cadru legislativ(I)		
Experimente asupra omului, istoric aspecte si cadru legislativ(II)		

Abordarea filosofica a psihiatriei: Michel Foucault, studiu al unui fragment («Istoria nebuniei in epoca clasica», 2005)		
Abordare filosofica a psihiatriei Michel Foucault, studiu al unui fragment («Puterea psihiatrica», 2012)		
Declaratia WMA cu privire la problema eutanasiei		
Introducere, Legea transplantului de organe in Romania, aspecte ale unei dezbatere etice;		
Etica practica (Peter Singer). Ce presupune diagnosticul prenatal? Aspecte psihologice, sociale, legislatie.		
Reproducere asistată. Probleme etice ale clonării. (Ludwig Siep, Peter Singer)		
Datoria de a informa. Adevar si comunare medicală. Aspecte etice ale introducerii diagnosticului pe baza testului ADN		
Fundamentele eticii (Aristotel) Etica deontologică (Kant), etica consecventialista (Mill)		
Bibliografie A se consulta MS Teams, <i>reader online</i> , textele : Zahavi, Gallagher (coord.) <i>The phenomenological mind</i> , An introduction to Philosophy of mind and cognitive science, Routledge 2008, p.1-41, R.G. Frey, Rigths, <i>Killing and Suffering</i> , Oxford, 1983, p. 1-24, 27-40 Murat Aydede (ed), <i>Pain</i> , MIT Press, p. 1-58 Veatch, Robert M. <i>A Theory of medical Ethics</i> , 1981, Preface p. I si urm. Dyson, Harris (ed.) <i>Experiments on Embryos</i> , Routledge, 1990, p. 1-41, p. 106-119.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul cursului este compatibil cu conținutul cursurilor predate la nivel „graduate” în universități de prestigiu din Europa și SUA, precum și cu cerințele comunității profesionale.
--

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Capacitatea de a sintetiza si de a retine informatii	Colocviu la finalul semestrului	50% din nota finală
10.5 Seminar/laborator	Capacitatea de a utiliza materialul însușit, argumentare	Prezentare referat Redactarea unei lucrări	50% din nota finală
10.6 Standard minim de performanță			

Participanții la curs trebuie să confirme atât în cadrul colocviului final cât și în scris capacitatea de a dezbate problemele expuse și de a argumenta filosofic. Subiectul lucrării finale obligatorii va fi ales conform tematicii cursului și prezentat în prealabil, în forma unui referat individual

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

Data completării:
25.03.2025

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament:
...

Semnătura directorului de departament

.....

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".